

Motion till riksdagen 2011/12:Sf227

av **Johan Pehrson (FP)**

Basskydd för unga

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om basskydd för unga.

Motivering

Unga – såväl som äldre personer – kan under en kortare period vara utan arbetsförmåga och inte vara aktuella för några arbetsmarknadsrelaterade insatser. Personer som är äldre har eller har åtminstone haft en längre tids möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden, vilket ger sjukpenninggrundande inkomst och sjukpenning vid arbetsoförmåga. För unga finns inte alltid samma skydd. Det finns perioder där, av naturliga orsaker, en sjukpenninggrundande inkomst inte är möjlig, t ex under tiden första jobbet söks eller under studierna. Efter gymnasietiden är det heller inte föräldrars ansvar att försörja sina barn. Att exempelvis råka ut för en trafikolycka eller behöva göra en svårare operation under en tid utan sjukpenninggrundande inkomst är en utsatt situation för en ung person.

Idag fungerar aktivitetsersättningen som en sorts sjukförsäkringsskydd för unga som ännu inte hunnit få någon sjukpenninggrundande inkomst. Aktivitetsersättningen har dock begränsningar som ger såväl ett otillräckligt som ett passivt skydd. Den nedsatta arbetsförmågan måste bedömas vara för ett år eller längre. Alla de unga som av olika anledningar har en tillfälligt nedsatt arbetsförmåga under några månader har däremot inte något annat skydd än försörjningsstöd genom kommunen. Det är olyckligt ur såväl ett individuellt perspektiv som ett samhällsperspektiv att en tillfälligt nedsatt arbetsförmåga i ung ålder ska innebära en längre tids försörjning via socialbidrag. Därför bör regeringen överväga att införa ett minimiskydd i sjukförsäkringssystemet, ”basskydd för unga”, som ger personer under 30 år möjlighet till försörjning vid nedsatt arbetsoförmåga i en månad eller längre. En arbetsoförmåga på en

Fel! Okänt namn på

månad eller längre kan vara en rimlig tidsgräns för att fånga upp de unga som annars får ett allvarligt självförsörjningsproblem. Eftersom skyddet ska hjälpa de unga som inte har en arbetsinkomst och därför inget arbete att vara frånvarande finns inget tungt bärande skäl att ha ett skydd vid kort tid av arbetsförmåga. Det ska exempelvis inte vara möjligt att få ersättning vid en veckas influensa. Dagens bedömning vid aktivitetsersättning är även otillfredsställande för de unga som trots allt får ett skydd vid nedsatt arbetsförmåga. Då bedömningen görs för ett år eller längre innebär det en låg aktivitet i systemet. Ett år är en lång tid för en ung person och betydligt längre än de avstämningar som finns i det vanliga sjukpenningssystemet. Den aktivitet som finns sker genom att försäkringstagaren själv ska föreslå aktiviteter, vilket inte har fungerat. En förändring mot ett basskydd för unga behöver förenas med återkommande prövningar av arbetsförmågan i enlighet med tankarna på kontrollstationerna för personer med sjukpenning. Det är viktigt att rättigheten till stöd och aktivitet löpande prövas.

Stockholm den 30 september 2011

Johan Pehrson (FP)